

**Niezależny Samorządny Związek Zawodowy
Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa
ZARZĄD GŁÓWNY**

02 - 520 Warszawa
ul. Wiśniowa 50
REGON: 013041871

tel.: 22 640 80 23
e-mail: nszzfipw@nszzfipw.org.pl
NIP: 521-28-94-909

Warszawa, dnia 26 sierpnia 2026 roku.

L.dz. ZG/231/2026

**Szanowny Pan
Krzysztof Gawkowski
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Cyfryzacji**

**Dotyczy: wprowadzenia do aplikacji mObywatel legitymacji służbowej
funkcjonariusza oraz legitymacji emeryta/rencisty Służby Więziennej**

Szanowny Panie Premiere,

działając w imieniu Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa, zwracamy się o podjęcie, we współpracy z Ministrem Sprawiedliwości oraz właściwymi jednostkami organizacyjnymi Służby Więziennej, działań legislacyjnych i technicznych zmierzających do udostępnienia w aplikacji mObywatel zarówno legitymacji służbowej funkcjonariusza Służby Więziennej w postaci dokumentu mobilnego (mLegitymacji SW), jak również legitymacji emeryta/rencisty Służby Więziennej.

Zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1750, z późn. zm.) legitymacja służbowa potwierdza tożsamość funkcjonariusza oraz jego uprawnienia wynikające z tej ustawy i Kodeksu karnego wykonawczego. Obowiązujące przepisy wykonawcze przewidują obecnie legitymację w formie spersonalizowanej karty identyfikacyjnej, zawierającej m.in. fotografię, numer legitymacji, stopień, dane osobowe, stanowisko, jednostkę organizacyjną, termin ważności i oznaczenie organu wydającego.

Ustawa z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz. U. z 2024 r. poz. 1275, z późn. zm.) tworzy ramy prawne dla dokumentów mobilnych, bezpiecznego pobierania danych z rejestrów i systemów teleinformatycznych oraz potwierdzania autentyczności, ważności, integralności i pochodzenia takich dokumentów. Jej art. 16 przewiduje ponadto możliwość wystąpienia do ministra właściwego do spraw informatyzacji o opracowanie i udostępnienie nowej usługi w aplikacji. Wdrożona już legitymacja służbowa nauczyciela potwierdza, że dokument poświadczający status zawodowy może skutecznie funkcjonować w mObywatelu.

W naszej ocenie mLegitymacja SW powinna stanowić dodatkową, pełnoprawną formę legitymacji służbowej, bez rezygnacji z karty fizycznej. Takie rozwiązanie uwzględnia specyfikę służby, w tym ograniczenia dotyczące wnoszenia i używania urządzeń mobilnych w jednostkach penitencjarnych, a jednocześnie zapewnia funkcjonariuszom nowoczesny sposób potwierdzania tożsamości i uprawnień poza terenem jednostki organizacyjnej.

Projektowane rozwiązanie powinno w szczególności zapewniać:

Aktualność i zakres danych. Dokument powinien być zasilany aktualnymi danymi z właściwego systemu teleinformatycznego Służby Więziennej i prezentować wyłącznie dane niezbędne do potwierdzenia tożsamości oraz uprawnień funkcjonariusza.

Wiarygodna weryfikacja. Należy zapewnić natychmiastowe potwierdzenie autentyczności i ważności dokumentu z wykorzystaniem mechanizmów aplikacji mObywatel, w tym zabezpieczeń dynamicznych i kodu QR.

Aktualizacja i unieważnianie. Zmiana danych służbowych, upływ terminu ważności, wymiana lub unieważnienie legitymacji oraz zwolnienie funkcjonariusza ze służby powinny skutkować automatyczną aktualizacją albo unieważnieniem dokumentu mobilnego.

Ochrona danych. Rozwiązanie powinno realizować zasadę minimalizacji danych oraz wykluczać skuteczne posługiwanie się statycznym zrzutem ekranu.

Skutki prawne. Przepisy powinny jednoznacznie określać skutki okazania mLegitymacji SW i jej relację do legitymacji w formie karty.

Legitymacja emeryta/rencisty Służby Więziennej

Drugi postulat dotyczy udostępnienia w aplikacji mObywatel dokumentu potwierdzającego status emeryta lub rencisty Służby Więziennej. Zgodnie z art. 38 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2024 r. poz. 1121, z późn. zm.) przepisy wykonawcze określają wzór i tryb wydawania legitymacji emeryta-rencisty policyjnego.

W odniesieniu do byłych funkcjonariuszy Służby Więziennej kwestie te reguluje rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w sprawach zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Służby Więziennej oraz uprawnionych członków ich rodzin (Dz. U. poz. 2445). Legitymacja jest dokumentem stwierdzającym

posiadanie statusu emeryta lub rencisty policyjnego oraz potwierdzającym związane z nim uprawnienia, a organem właściwym do jej wydawania i wymiany jest Dyrektor Biura Emerytalnego Służby Więziennej.

Cyfrowa legitymacja powinna być udostępniana dodatkowo, bez pozbawiania zainteresowanych możliwości posługiwania się dokumentem tradycyjnym. Jest to szczególnie ważne z uwagi na zróżnicowany poziom kompetencji cyfrowych i dostępności urządzeń mobilnych wśród emerytów i rencistów. Dokument mobilny mógłby zawierać dane niezbędne do potwierdzenia statusu, w szczególności imię i nazwisko, stopień służbowy w stanie spoczynku, oznaczenie emeryta albo rencisty, numer legitymacji, termin ważności i oznaczenie organu emerytalnego, a także podlegać automatycznej aktualizacji lub unieważnieniu na podstawie danych Biura Emerytalnego Służby Więziennej.

Takie rozwiązanie ułatwi korzystanie z ulg i uprawnień, ograniczy konieczność posługiwania się dokumentem podatnym na utratę lub uszkodzenie oraz zapewni możliwość szybkiego potwierdzenia aktualności statusu emeryta lub rencisty. Cyfrowa legitymacja emeryta-rencisty funkcjonuje już w powszechnym systemie ubezpieczeń społecznych, a działania dotyczące analogicznego dokumentu były podejmowane również wobec emerytów i rencistów służb podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji. Nie ma zatem uzasadnienia, aby emeryci i renciści Służby Więziennej pozostawali poza zakresem tego rodzaju usług cyfrowych.

Realizacja obu postulatów wymaga przede wszystkim współdziałania Ministerstwa Cyfryzacji, Ministerstwa Sprawiedliwości, Centralnego Zarządu Służby Więziennej oraz Biura Emerytalnego Służby Więziennej. W odniesieniu do legitymacji funkcjonariusza prace powinny objąć analizę potrzeby nowelizacji art. 37 ustawy o Służbie Więziennej oraz dostosowania przepisów wykonawczych. W przypadku legitymacji emeryta/rencisty konieczna jest analiza odpowiednich zmian w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym oraz w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 grudnia 2018 r. W obu przypadkach niezbędne będzie przygotowanie bezpiecznej integracji systemu mObywatel z właściwymi systemami teleinformatycznymi Służby Więziennej.

Mając na uwadze, że Służba Więzienna jest jedną z największych formacji mundurowych w Polsce, a środowisko Związku obejmuje zarówno funkcjonariuszy pozostających w służbie, jak i emerytów oraz rencistów, zwracamy się o:

Analiza i plan prac. Prosimy o objęcie analizą prawną i techniczną zarówno mLegitymacji funkcjonariusza SW, jak i mobilnej legitymacji emeryta/rencisty SW oraz uwzględnienie obu dokumentów w planach rozwoju aplikacji mObywatel.

Współpraca robocza. Wnosimy o zainicjowanie współpracy z Ministerstwem Sprawiedliwości, Centralnym Zarządem Służby Więziennej i Biurem Emerytalnym Służby Więziennej, z udziałem przedstawicieli Związku.

Informacja zwrotna. Prosimy o przekazanie informacji o wyniku wstępnej analizy, wymaganych zmianach prawnych i możliwym harmonogramie dalszych prac w odniesieniu do obu dokumentów.

Związek deklaruje gotowość do udziału w konsultacjach i pracach roboczych, w szczególności w zakresie określenia praktycznych przypadków użycia obu dokumentów, niezbędnego zakresu prezentowanych w nich danych oraz zasad ich weryfikacji.

2 wyrażeni szacunku

**PRZEWODNICZĄCY
ZARZĄDU GŁÓWNEGO
Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego
Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa**

Kamil Buchanowicz

Dane do identyfikacji podmiotu:

- NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa
- Regon: 013041871
- NIP 521-28-94-909
- KRS 0000028029
- adres siedziby: 02-520 Warszawa, ul. Wiśniowa 50
- nszzfipw@nszzfipw.org.pl
- tel.: 22 640-80-23
- adres korespondencyjny:
Zarząd Główny NSZZ FiPW 02-520 Warszawa, ul. Wiśniowa 50

Wyk. w 1 egz. - Adresat – przesłano pocztą elektroniczną: kancelaria@cyfra.gov.pl

Do wiadomości:

- Minister Sprawiedliwości – przesłano pocztą elektroniczną: kontakt@ms.gov.pl
- Dyrektor Generalny Służby Więziennej – przesłano pocztą elektroniczną: bdg@sw.gov.pl
- Dyrektor Biura Emerytalnego Służby Więziennej – przesłano pocztą elektroniczną: be@sw.gov.pl

1. a/a